

ASEAN Free Trade Area and Impact on Alcohol Industry

เขตการค้าเสรีอาเซียนและอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

โดย ผศ. ดร. ศรัญญา รักสงฆ์, ผศ. เยาวนุช รักสงฆ์ และ ปียองโฮ ยู

ข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน เป็นความพยายามในการสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาโดยมีวัตถุประสงค์ในการเข้าสู่สภาวะตลาดเดียว ทั้งในด้านสินค้าและบริการ แรงงาน และสินค้าทุน ซึ่งจะเคลื่อนย้ายไปมาระหว่างประเทศในอาเซียนได้อย่างเสรีและปลอดภาษีศุลกากร ซึ่งส่งผลทำให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสุรา ซึ่งถือเป็นสินค้าทั่วไป และอยู่ในกลุ่มสินค้าปกติที่ได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากรและสามารถเคลื่อนย้ายได้โดยเสรี ซึ่งส่งผลทำให้ อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลายเป็นอุตสาหกรรมที่มีโอกาสเติบโต และได้ประโยชน์ในประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะประเทศที่มีใช้ประเทศมุสลิม ซึ่งส่งผลทำให้อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เติบโตได้อย่างต่อเนื่อง และส่งผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน.

อย่างไรก็ตามเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น สินค้าที่ส่งผลกระทบต่อทำให้เกิดปัญหาทั้งต่อตัวผู้บริโภคทั้งในด้านสุขภาพ เช่น โรคพิษสุราเรื้อรัง โรคมะเร็ง นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อภายนอกถึงผู้อื่นด้วย ซึ่งจากการสำรวจผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจร และก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจจำนวนมาก ดังนั้น รัฐบาลของหลายๆ ประเทศ จึงได้มีการออกมาตรการต่างๆ เพื่อควบคุมระดับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อลดความเสียหายดังกล่าวทั้งมาตรการด้านภาษีและไม่ใช่ภาษี ซึ่งจะเห็นว่าข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน มีผลกระทบต่อการปรับนโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการจัดเก็บภาษีสุราในกลุ่มประเทศสมาชิก ดังนั้นเพื่อให้นโยบายการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถ

สร้างรายได้แก่รัฐอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถควบคุมหรือจำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงจำเป็นต้องศึกษา และเข้าใจบริบทของข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน และกำหนดนโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศสมาชิกในอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ ยังต้องเข้าใจถึงผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย โดยการวิจัยฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษา บริบทของข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน และกำหนดนโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศสมาชิกในอาเซียน นอกจากนี้ยังศึกษาถึงผลกระทบของการค้าเสรีอาเซียน ต่ออุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย โดยเฉพาะผลกระทบต่อปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งงานวิจัยนี้จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อม และมาตรการควบคุมปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้

วัตถุประสงค์

- ✚ เพื่อศึกษาและทบทวนกรอบของข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ✚ เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างการกำหนดภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการกำหนดนโยบายที่ไม่ใช่ภาษีของรัฐบาลในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียน
- ✚ เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียนและผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ผลการศึกษา

จากผลการศึกษา พบว่า มาตรการที่สำคัญในการควบคุมปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศสมาชิกอาเซียน สามารถสรุปได้ดังนี้

1) มาตรการภาษีสรรพสามิตสุราในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

มาตรการทางภาษีเป็นมาตรการสำคัญที่รัฐบาลของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียนใช้เป็นเครื่องมือในการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน ทำให้ประเทศสมาชิกต่างๆจะต้องมีการออกแบบระบบภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เหมาะสม เพื่อตอบสนองนโยบายภายในประเทศ ซึ่งจะต้องคำนึงถึงข้อจำกัดและข้อตกลงต่างๆของประเทศสมาชิกในอาเซียน เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีความร่วมมือเพิ่มมากขึ้นในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจให้เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มาตรการทางภาษีจึงมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกำหนดราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแต่ละประเทศ ซึ่งรัฐบาลหลายประเทศในอาเซียนเชื่อว่าภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นมาตรการที่จะช่วยจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนได้ดีที่สุด มาตรการหนึ่ง เนื่องจากภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีราคาสูงกว่าเครื่องดื่มประเภทอื่นๆค่อนข้างมาก และลดการบริโภคในที่สุด

ถึงแม้ว่าประเทศสมาชิกอาเซียนมีการใช้โครงสร้างภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมและกฎหมายของแต่ละประเทศหลากหลาย แต่จากการศึกษาพบว่า การจัดเก็บภาษีและระบบการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ เพื่อเป็นรายได้ของรัฐบาล และยังเป็นการป้องกันอุตสาหกรรมภายในประเทศ และลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยการจัดเก็บภาษีจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอาเซียน จะมีการเก็บทั้งในรูปแบบที่เป็นภาษีสกุลการและภาษีสรรพสามิตสุรา

ภาษีสรรพสามิต หรือ ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นภาษีที่จัดเก็บจากผู้ผลิตหรือจัดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยประเทศในกลุ่มอาเซียนที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามที่รัฐบาลไม่อนุญาตให้จัดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเด็ดขาด ได้แก่ ประเทศบรูไน จะไม่มีการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในขณะที่ประเทศอื่นๆ มีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตหรือภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีวิธีการกำหนดอัตราภาษี วิธีการคำนวณและการจัดเก็บภาษีแตกต่างกัน บางประเทศ เช่น สิงคโปร์ มีการกำหนดอัตราภาษีเป็นจำนวนเงินตามชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ขณะที่อีกหลายประเทศมีการกำหนดอัตราภาษีเป็นร้อยละของมูลค่าเครื่องดื่มตามชนิดของเครื่องดื่ม ได้แก่ สเปน, ลาว และเวียดนาม สำหรับประเทศไทยได้มี

การกำหนดอัตราภาษีด้วยการจัดเก็บเป็นจำนวนเงินตามปริมาณและอัตราร้อยละตามมูลค่า นอกจากนี้ ยังมีการเก็บภาษีอื่น ๆ ซึ่งเป็นมาตรการของแต่ละประเทศที่ต้องการเรียกเก็บจากผู้บริโภค โดยมีการเรียกที่แตกต่างกัน เช่น ประเทศมาเลเซียเรียกภาษีประเภทนี้ว่า ภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Services Tax: GST) ประเทศกัมพูชา เก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ย (Tax on Public Lighting: PLT) ในขณะที่เวียดนามเรียกว่าภาษีการบริโภคสินค้าพิเศษ (Special Consumption Tax) เป็นต้น

ภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศสมาชิกอาเซียน จะมีการจัดเก็บอย่างหลากหลายและมีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความเชื่อของแต่ละประเทศ โดยภายใน 10 ประเทศอาเซียน ใช้หลากหลายวิธีในการคำนวณภาษีสรรพสามิตจากเครื่องดื่มท้องถิ่นและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้า ซึ่งแบ่งออกเป็น:

- 1) การเก็บภาษีตามปริมาณ: โดยใช้ความเข้มข้นของแอลกอฮอล์สำหรับสินค้าที่ใช้ลิตรแห่งแอลกอฮอล์ บริสุทธิ์ (liters of pure alcohol: LPA) ในการวัด
- 2) การเก็บภาษีต่อหน่วย: ซึ่งเป็นการเก็บตามปริมาณสุทธิของของเหลวในสินค้า
- 3) การเก็บภาษีตามมูลค่า: เป็นการจัดเก็บตามมูลค่าของสินค้า
- 4) การเก็บภาษีแบบผสม: เป็นการเก็บตามปริมาณและตามมูลค่ารวมกัน

สำหรับหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอาเซียนดังนี้

ประเทศ	จัดเก็บตามปริมาณ			ภาษีตามมูลค่า	
	ลิตร	ลิตรแห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์	ปริมาณแอลกอฮอล์	ราคาขายหน้าโรงงานหรือ CIF	ราคาขายปลีก
กัมพูชา				√	
ไทย		√		√	
บรูไน	√				
ฟิลิปปินส์	√ (เบียร์และไวน์)		√		√ (สุรา)
มาเลเซีย	√ (เบียร์และไวน์)	√ (สุรา)	√ (ตามค่านิยมเท่านั้น)		
เมียนมาร์				√	
ลาว				√	
เวียดนาม					
สิงคโปร์		√			
อินโดนีเซีย	√				

2) มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

นอกจากการใช้มาตรการทางภาษีในการจำกัดและควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประเทศต่างๆในอาเซียนยังมีการใช้มาตรการอื่นที่ไม่ใช่ภาษีในการจำกัดและควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่

● มาตรการการจำกัดอายุผู้บริโภคในกลุ่มประเทศอาเซียน

รัฐบาลในกลุ่มประเทศอาเซียนได้มีการกำหนดมาตรการการจำกัดอายุผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับผู้บริโภค และลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน และป้องกันการเริ่มบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนวัยอันควร โดยประเทศส่วนใหญ่จะมีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อเข้ามาดูแลให้การคุ้มครองผู้บริโภคที่ดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะ โดยประเทศส่วนใหญ่มีการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้บริโภคที่ 18 ปี เช่น สปป.ลาว ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ เวียดนาม ในขณะที่บางประเทศกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้บริโภคที่ 21 ปี เช่น กัมพูชา และอินโดนีเซีย

● มาตรการการควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเทศอาเซียน

รัฐบาลในกลุ่มประเทศอาเซียนได้มีการกำหนดมาตรการควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศอาเซียน โดยเฉพาะการควบคุมการจำหน่ายในร้านค้าปลีก เนื่องจากร้านค้าปลีก เป็นช่องทางที่ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่ายที่สุด กล่าวคือ หากยิ่งเอื้อประโยชน์ในการจัดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากยิ่งขึ้น ยิ่งทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น ดังนั้นหลายประเทศจึงกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมร้านค้าปลีก เช่น การจำกัดจำนวนร้านค้าปลีก และการกำหนดเวลาในการจัดจำหน่าย (กัมพูชา ,ไทย) หรือในบางประเทศเช่น ประเทศบรูไน มีการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดโดยเด็ดขาด เป็นต้น

● มาตรการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในขณะขับขี่ยานพาหนะในกลุ่มประเทศอาเซียน

มาตรการ การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะขับขี่ยานพาหนะ ส่วนใหญ่มักจะเป็นการควบคุมระดับแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดขณะขับขี่ยานพาหนะเพื่อเป็นการตรวจสอบผู้ขับขี่ยานพาหนะว่ามีสติและการรับรู้เพียงพอที่จะควบคุมยานพาหนะได้ โดยประเทศต่างๆ จะควบคุมโดยการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ที่มีระดับแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดสูงเกินกว่าที่กฎหมายของประเทศนั้นกำหนด โดยในประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศนี้ มีการกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดขณะขับขี่ยานพาหนะ ยกเว้นประเทศอินโดนีเซีย ที่ยังไม่มีกฎหมายเพื่อควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะขับขี่ยานพาหนะที่ชัดเจน โดยมาตรการ การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะขับขี่ยานพาหนะในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยแต่ละประเทศจะมีการกำหนดปริมาณแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดขณะขับขี่ยานพาหนะในระดับที่แตกต่างกัน เช่น สิงคโปร์ ผู้มีการกำหนดแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดไม่เกินกว่า 80 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ประเทศไทยกำหนดที่ 50 มิลลิกรัม เปอร์เซ็นต์ อย่างไรก็ตาม ยังมีบางประเทศในอาเซียนที่ไม่ให้มีปริมาณแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดขณะขับขี่ยานพาหนะเลย เช่น ฟิลิปปินส์ให้มีปริมาณแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดขณะขับขี่ยานพาหนะเลยสำหรับรถบรรทุกและรถสาธารณะ

● มาตรการควบคุมการโฆษณาในกลุ่มประเทศอาเซียน

มาตรการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นมาตรการที่รัฐบาลจัดทำขึ้นเพื่อจำกัดการจัดการโฆษณา การจัดการกิจกรรมส่งเสริมการขาย และการตลาดอื่นๆ เพื่อต้องการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประชาชน โดยมาตรการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มประเทศอาเซียนแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับบริบทด้านวัฒนธรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ศาสนา ซึ่งจากการศึกษา มาตรการควบคุมการโฆษณาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ประเทศที่มีการ การห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเด็ดขาด เช่น บรูไน มาเลเซีย และอินโดนีเซีย และ การเข้มงวดเรื่องการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การกำหนดเวลาโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การกำหนดผลลาค่าเตือนอันตรายต่อสุขภาพบนโฆษณาหรือบรรจุภัณฑ์ และ การออกระเบียบการโฆษณาแอลกอฮอล์ เป็นต้น

● มาตรการควบคุมเชิงพื้นที่ในกลุ่มประเทศอาเซียน

มาตรการควบคุมเชิงพื้นที่ในกลุ่มประเทศอาเซียน เป็นมาตรการ การสงวนพื้นที่สำคัญของประเทศเพื่อไม่ให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นมาตรการที่ทุกประเทศในกลุ่มอาเซียนนิยมใช้กัน โดยจะมีการกำหนดพื้นที่ที่ประเทศส่วนไม่อนุญาตให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น สถานที่ราชการ ศาสนสถาน สถานศึกษา หรือสวนสาธารณะ โดยมาตรการเข้มงวดในประเด็นดังกล่าวแตกต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ประเทศที่มีมาตรการควบคุมเชิงพื้นที่อย่างเด็ดขาดประเทศในกลุ่มนี้คือบรูไนซึ่งมีกฎหมายฮาลาลซึ่งไม่อนุญาตให้ทั้งผู้ที่เป็นมุสลิมและผู้ที่ไม่ใช่มุสลิม รวมทั้งนักท่องเที่ยวบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ และประเทศที่มีมาตรการควบคุมเชิงพื้นที่ในประเทศในกลุ่มนี้คือ ไทย สปป.ลาว เมียนมา และสิงคโปร์ซึ่งมาตรการทางกฎหมายอย่างชัดเจนในการควบคุมเชิงพื้นที่ที่สำคัญ เช่น ศาสนสถาน สถานศึกษา สถานที่ราชการ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา เรื่องเขตการค้าเสรีอาเซียนและอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย สามารถเสนอแนะได้ ดังนี้

1. จากการศึกษา พบว่า อุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถกระตุ้นให้ผู้บริโภคเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้สูงขึ้น ด้วยกลยุทธ์ทางการตลาด การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะเป็นว่าในทุกประเทศในอาเซียน มีการใช้มาตรการควบคุมการโฆษณา อย่างไรก็ตาม ก็ยังไม่สามารถจำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากนัก ดังนั้น รัฐบาลอาจจะต้องมีการออกกฎหมาย (regulation) เพื่อจำกัดการเข้าถึงในทั้งในการจำกัดเข้าถึงทางกายภาพ และการเข้าถึงทางสังคม นอกจากนี้ รัฐบาลควรมีการสร้างแรงจูงใจให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และปรับเปลี่ยนทัศนคติและความนิยมของปัจเจกบุคคลที่มีต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะมีบทบาทในการลดระดับการเข้าถึงทางสังคม และการเข้าถึงทางจิตวิทยาด้วย

2. จากการศึกษาพบว่า รัฐบาลไทยมีการดำเนินนโยบายจำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ้างแล้วทุกนโยบายแต่ในระดับที่แตกต่างกัน และเมื่อนานโยบายต่างๆ ของรัฐบาลเหล่านี้ มาวิเคราะห์ร่วมกับสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยในปัจจุบัน และกลยุทธ์ทางการตลาดของกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้พบว่ายังมีช่องว่างทางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่อีกมาก รัฐบาลสามารถใช้โอกาสนี้ในการพัฒนาและปฏิรูปนโยบายต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นบัญญัติกฎหมายหรือกำหนดนโยบาย

ใหม่ๆ เพื่อรับมือกับกลยุทธ์ของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตลอดจนรูปแบบการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทยที่เปลี่ยนแปลงไป

3. รัฐบาลควรกำหนดให้มันนโยบายภาพคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่แสดงให้เห็นเด่นชัดและง่ายต่อการเข้าใจ โดยให้ถือว่าภาพคำเตือนเป็นเสมือนพื้นที่ที่ผู้ผลิตจะให้ความรู้ในด้านผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ประชาชน อันเป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมทางหนึ่ง

4. รัฐบาลควรที่จะเพิ่มความเข้มข้นของการบังคับใช้กฎหมายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณา เนื่องจากในปัจจุบันยังมีผู้ผลิตหรือร้านค้าที่ละเมิดกฎหมาย โดยการโฆษณาแฝงอยู่มาก เช่น ร้านค้าที่จัดให้มีการลด แลก แจก แถม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

5. รัฐบาล ควรเคร่งครัดกับมาตรการเดิมที่มีอยู่ เช่น การกำหนดใบอนุญาต มาตรการกำหนดอายุ และ ช่วงเวลาจะจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากการวิจัยพบว่า ยังมีผู้ประกอบการบางรายไม่ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว ทำให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากขึ้น

บรรณานุกรม

จิราภรณ์ กมลรังสรรค์ และคณะ.(2561). สถานการณ์จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข, 12 (1), 42- 55

จูน เจริญเสียง และ ดนุพล อริยสังจากร. (2558). “ผลของการลงทุนทางตรงไปยังประเทศอาเซียนที่มีต่อศักยภาพของอุตสาหกรรมอาหารไทย” ชุดโครงการ การศึกษาเงินลงทุนทางตรงระหว่างประเทศขาออกของประเทศไทยสนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์เกาหลีออสเตรเลีย และประชาคมยุโรป สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (สสส.)และ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

นิพนธ์ พัวพงศกร และคณะ. (2552). “การวิเคราะห์ผลกระทบของการขึ้นภาษีสุรา และพ.ร.บ.ควบคุมการบริโภคสุรา”. ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. (2560). รายงานสถานการณ์สุรา ประจำปี พ.ศ.2560. นนทบุรี: ศูนย์วิจัย ปัญหาสุรา.

อัครวินท์ ศาสนพิทักษ์, สุภัทญา คงประดิษฐ์,จินดา อารงอาจริยกุล. (2562). มาตรการการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศบรูไน.วารสารอัล-ฮิกมะฮฺ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี. 9 (17), 115-113 <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/HIKMAH/article/view/126127/148319>

Antras and Yeaple .(2013). ‘Multinational Firms and the Structure of International Trade” NBER Working Paper No. 18775 Issued in February 2013 <http://www.nber.org/papers/w18083.pdf>

Asian Trade Center. (2019). Non-Tariff Barriers (NTBs) in ASEAN and their elimination from a business perspective.https://www.eabc-thailand.org/wp-content/uploads/2019/06/NTB_Study_Report_FINAL.pdf

Baldwin, R. and Okubo, T. (2014) Networked FDI: Sales and Sourcing Patterns of Japanese Foreign Affiliates. *The World Economy*, 37,8, 1051-1080 <https://doi.org/10.1111/twec.12116>

Braconier, H. and Ekholm, K. (2000): Swedish multinationals and competition from high-and low-wage locations, *Review of International Economics*, 8, 448-461. https://econpapers.repec.org/article/blareviec/v_3a8_3ay_3a2000_3ai_3a3_3ap_3a448-461.htm

Chen, Tain-Jy and Ying-Hua Ku. (2000). “The effect of foreign direct investment on firm growth: the case of Taiwan's manufacturers,” *Japan and the World Economy*, 12 pp.153-172 https://econpapers.repec.org/article/eeejapwor/v_3a12_3ay_3a2000_3ai_3a2_3ap_3a153-172.htm

Filatotchev, et.al. (2007). FDI by firms from newly industrialised economies in emerging markets: corporate governance, entry mode and location. *Journal of International Business Studies*, 38, 556–572 <https://link.springer.com/article/10.1057/palgrave.jibs.8400279>

Cheah, Y. K. and Rasiah, R. (2017). Analysis of the Determinants of Alcohol Consumption among

Adult Males in Malaysia. *Journal of Health Management*. <https://doi.org/10.1177/0972063416682548>

International trade center (2019) International trade statistics 2001-2019. <https://www.intracen.org/itc/market-info-tools/trade-statistics/>

Kaewpramkusol, R. and others. (2018). A qualitative exploration of Thai alcohol policy in regulating availability and access. *International Journal of Drug Policy*. 58, 1-8

Nelson, J. P. and McNall, A. D. (2016). Alcohol prices, taxes, and alcohol-related harms: A critical review of natural experiments in alcohol policy for nine countries. *Health Policy*. 120,3 264 – 272

Wagenaar, A. C., Salois, M. J. and Komro, K.A. (2009) Effects of beverage alcohol price and tax levels on drinking: a meta-analysis of 1003 estimates from 112 studies. *Addiction*. <https://doi.org/10.1111/j.1360-0443.2008.02438.x>

Waleewong, Q., Markchang, K., Jankhotkaew, J. and Nasueb. S (2019) Key Facts about Alcohol Situation in ASEAN : Problems, Impacts, Responses and Solutions https://www.researchgate.net/publication/332037415_Key_Facts_about_Alcohol_Situation_in_ASEAN_Problems_Impacts_Responses_and_Solutions

Witvorapong, N. and Watanapongvanichb, S. (2020) Using pre-commitment to reduce alcohol consumption: Lessons from a quasi-experiment in Thailand. *Socio-Economic Planning Sciences*.70 <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0038012119300072?via%3Dihub>

World Health Organization. (2014). Global status report on alcohol and health 2014.[Online], Available:<http://www.who.int/iris/bitst>

World Health Organisation. (2018). World health statistics 2018. World Health Organization https://www.who.int/gho/publications/world_health_statistics/2018/EN_WHS2018_TOC.pdf?ua=1

Zeigler, D. W. (2008). The alcohol industry and trade agreements: a preliminary assessment. The alcohol industry and trade agreements: a preliminary. *Addiction*, 101,1: 13 -26
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.1360-0443.2008.02431.x>

